

SZENTES ÉS VIDÉKE

POLITIKAI LAP

A CSONGRÁDVÁRMEGYEI GAZDASÁGI EGYESÜLET HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Megjelen **vasárnap** és **csütörtökön**.
Előfizetési ár:
Negyedévre 2 korona 50 fill. Félévre 5 kor. Egész évre 10 kor.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Görög-udvar,
hová a késírások címzők

Hirdetéseket és nyilttéri közleményeket
a kiadóhivatal
méréselt áron számít fel.

Tisza István jövője.

Elmondja FARKASHÁZY ZSIGMOND országgyűlési képviselő.

— Az aktuális politika zavaros problémáitól eltekintve, kétségkívül az a kérdés foglalkoztatja legtöbbet Magyarországi politikusaikat és közvéleményét: van-e jövője Tisza Istvánnak? En elfogulatlanul érzem magam Tisza István gróf jövőjének vizsgálata dolgában, mert habár Tisza István politikai irányra elveimmel ellentétes, egyéniségének jelentőségét, politikai értékét se nagyobbak, se kisebbek nem kívántam feltüntetni soha, mint amilyenek valójában mutatkoztak. Tárnyilagosan vizsgálva tehát a fölvetett kérdést, annak a meggyőződésnek kell kifejezését adnom, hogy Tisza István a jövő embere.

— Az ő jövőjén a leghévesebb ellenséget munkálkodnak a legbuzgóbban. A koalíció mintha csak szerződve lett volna arra, hogy őt rehabilitálja és letörölje róla az »impedimentum publicae honestatis« bélyegét. Három év alatt a koalíciós vezérek-

nek sikerült bebizonyítaniuk, hogy a Tisza regimennél létezhetik nemzeti szempontból tehetetlenebb, eredmények szempontjából gyöngébb, a közélet tisztasága szempontjából kifogásolhatóbb kormányzat is. Ami a Tiszarendszert rossz volt, azt még rosszabbal csinálták, ami jó volt benne, azt rosszra fordították. Tisza István egyszer sértette meg a parlamenti házszabályt és a szólásszabadságot; ők mindennap tiszser. A szabadelvű korszak korrupcióját egy óriás szeméremérzet és az erős ellenzék respektált ellenőrzése korlátozták; a koalíciós gazdálkodás minden ellenzéki hangot elnémítva követte az »enrichisses-vous« elvét. A régi rendszer a nemzeti függetlenség irányában eredményeket nem ért el, de a nép függetlenségi vágyában rejlő eleven erőt felhasználta arra, hogy az országnak a külföldi tényezők előtt tisztelhet és tekintélyt szerezzen; a koalíciós kormányzat szabadalmazva érezte magát arra, hogy a nemzeti ügynek szerzett vereségeket sikernek tüntetve föl, a népben a függetlenségbe vetett hitet megingassa.

— Ezzel a szembeállítással óhaj-

tom bizonyítani, hogy Tisza István a koalíciónak köszönheti, ha ma az országban őt és uralmát jobbnak tartják, mint amilyenek négy év előtt látszott. Tisza tekintélye, népszerűsége nagyot nőtt bukása óta. Amiben jelentékeny része volt persze diplomatikus magatartásának, melyet visszavonulása óta követett. Mintha politikai egyéniségének legnagyobb hibája, — az, amely a legtöbb s a leggyűlöletesebb ellenséget szerezte neki, egészen lecsiszolódtat volna: azt a hibát értem, hogy mindenkit, aki vele nem egy nézetet vall s őt vakon nem követi: rossz embernek, számárnak vagy népbolonditónak hajlandó tekinteni. Mialatt a bukott szabadelvűpárt tajtékozott, gyűlölködött és fondorkodott, ő nobilis, türelmes szemlélő tudott maradni, — ő, aki legtöbbet vesztett, legtöbbet szenvedett. Ez az előkelő magatartás imponált s alkalmas volt arra, hogy Tisza Istvánt a köztisztelet piedesztáljára emelje.

— De tárgyi körülmények is vannak, melyek Tiszát a jövő emberének tüntetik föl. Annak a folyamatnak, mely nálunk a szabadelvű párt bukása óta

TÁRCA.

Az asszony és a repülőgép.

— H. Chetwynd Hamilton. —

— Ugy hat nem vonja vissza elhatározását, s csakugyan nem kísér el engemet?

— Nem tehetem — felelt a leány. —

Megígérttem John unokafivérnek, azután meg..

— elpirul és tétovázik, majd hozzátesszi: — az emberek ugyanis nagyon sokan beszélnek.

— Ez nem az igazi ok, Daphne — felelt az ifjú különös hangon. — Eddig oly jó barátok voltunk együtt! Sőt több ennél.. Mi...

— Kérem, — szolt közbe Daphne — az ég nevére kérem, hagyja a mutat nyugodni.

— Akkor hat igazán nem akar jönni? — erősködik még egyszer az ifjú. — Pedig úgy készültem már reá. Mily jól fogjuk eltölteni az időt!

— Nem szoktam visszautasításaimat hosszan ismételtetni — felelt a leány csaknem durván. — A többiek már indulnak és a néni is megy. Jó éjt.

A férfi komoran nézett utána.

— John unokafivér — normogta haragosan. — Igazán? Ugyan mire gondolt Daphne?

A reggel arany és biborszínben ragyogott, egy különösen sötét éjszaka után. Daphne szinte mámoros volt a napsugártól.

— John unokatestvér egy kissé késik, — szolt — úgy latszik megértette, hogy a felszállást magánjellegűnek óhajtom, s nem olyannak, hogy a fél falu lessen bennünket. Ah, itt jön! Nos, ha láttam valaha ennél eselenebb jószágot, akkot ne legyen Daphne a nevem! Emlékeztet engem — nem, magam sem tudom, tulajdonképpen mire emlékeztet. Bizonyonyal nagyon hasznos, ha nem is valami festői. Megbocsátom neki a szépség hiányát, ha első repülésem jól sikerül. De

hol lehet az a John? Nem látom őt a többiek között, s nélküle igazán nem merek belekezdeni ebbe az expedícióba. Marabelle néni sohase bocsánata azt meg nekem.

Kissé közeledett az embersoporthoz, a mely az aeroplánt körülvette.

— Hol van John unokatestvér? — kérdezte egy úrtól, a ki a motort vizsgálta. A férfi megfordult.

— Sajnálattal kell értesítenem kegyedet, — mondta — hogy Mackinda ur ma reggel nem jól érzi magát s hogy képtelen betartani a légyottot kegyeddél.

A leány csalódottan nézett reá.

— Milyen kar, — mondta — pedig tudja, mennyire szerettem volna felszállani!

Persze, ő nélküle nem mehetek.

— Mért ne? Ó szives volt engemet jelelni meg helyetteséül. Bizonyonyal nincsen abban semmi még a konvencionális szempontjából sem, a korom ez egyszer javamra szolgál.

— Elég öreg, mindenesetre, — felelte

Tüdőbetegségek, hurutok, számar-köhögés, skrofulozis, influenza

ellen számtalan tanár és orvos által ajánlva.

Mihelyt értékesen utazásokat is kínálnak, kérjen mindenképpen „Roche“ eredeti csomagolást.

F. Hoffmann-La Roche & Co. Basel (Svjc)

Sirolin

Ennek az ótvíznek és a tartósított, megszűrt, a 100%-os, vándorló, újuló készítmény.

„Roche“

Magyarországi elosztója a Gyógyszerkereskedés. — Ára: 1000 fillér.

lejátszódik, meg van a történelmi pendantja. Az első nagy koalícióra gondolok, mely Angliában a tizenhétédik század végén jött létre s a whigeket és torykat egyesítette, tehát éppen olyan erkölcsstelen alapokon nyugodott, mint a mi koalíciónk. Ennek a koalíciónak története teljesen azonos a mienkkel: belső elégedetlenség, az ellentétes irányú pártok versengése és gyűlölködése pusztította el. Az az általános elégedetlenség is, melyet a koalíciós uralom Angliában támasztott, teljesen azonos azzal a hatással, melyet a koalíciós korszak nálunk kiváltott. S ezek a fejlemények ott — mint emitt — a közfigyelmet egy férfúra terelték, kinek sorsa, politikai pályafutása sokban hasonlatos a Tisza Istvánéhoz. Az ifjabb Pitt úgy, mint az ifjabb Tisza, egy hatalmas miniszterelnök fia volt, mindketten aránylag fiatalon (Pitt már huszonegy éves korában) hatalomra jutottak s mindketten a koalíciós uralom ostobaságának és hibáinak köszönhetőek népszerűségük megnövekedését. Mikor a Fox és North koalíciója fölborult, az egész ország: konzervatívok és liberálisok az ifjú Pittet keresték, benne látták a megváltást, a megoldást s a király alig várta, hogy a gyűlölt koalíciótól szabaduljon, sietett a fiatal politikust kormányra állítani, ahol másfél évtizeden át vezette Anglia ügyeit.

— Ha nem csalódom, Tisza István mindenben ifjabb Pitt szerepét kívánja végigjátszani. S a közhangulat, a körülmények alakulása, az erőviszonyok fejlődése, mintha azt mutatná, hogy végig is fogja játszani. Az ő ideje persze még nem jött el. Még van egy lépés, melyet el kell érünk: a tiszta függetlenségi kormányzat. Ha ez se válik be, akkor is Tisza következik, csak hogy később. Mert olyan kormány, amely valamikor meg ne bukott volna, még nem volt a világon. Tehát a legjobb függetlenségi kormánynak is egy-

szer mennie kell. A kérdés az, tud-e Tisza várni? Ahogy eddig tudott...

Halljuk a király szavát. Sokszor kellett várakozással nézünk a válság súlyos bonvadalmában Bécs döntése elé. De eddig talán még egyszer sem volt olyan jogos, hogy ne mondjuk, reményteljes a várakozásunk, mint most, amikor a válság súlypontja ismét és talán utoljára Bécsbe helyeződött át. Csak a válság hosszú történetét tekintve is, joggal várhatja a nemzet, hogy végre szint valjón Bécs. Justh Gyula és Lukács László kihallgatásától legalább is azt várja a nemzet, hogy a helyzet főproblémája tisztázódjék. A kérdés az: tudja-e a király, hogy az ország egész alkotmányos energiájával követeli ki az önálló bank megalapítását és hajlandó-e a bank különválásához hozzájárulni? Nem lehetetlen, hogy a király csak Justh nyílt szavából fogja megtudni, hogy Wekerlekék öt felrevezették. Mert azok a miniszterek, tanácsadók és egyéb hatalmi-hordárok, akik eddig nemzet és király között az üzeneteket hozták és vitték, sohasem mondtak igazat sem fölfelé, sem lefelé. Lehet, hogy csak most fogja megtudni a király Justh nyíltságából, hogy a bankkérdés fordulópontot jelent, amelyet a régi bécsi politika kalandozásaival többé sem megkerülni, sem a helyzetből kiemelni nem lehet.

A függetlenségi párt vezérének nyílt információi után kétségtelenül a király sem leplezi elhatározását. És meg fogja tudni az ország, hogy az a tudat, amelyet a letűnt kormány ékelt a helyzetbe, hogy a király az önálló bankhoz nem járul hozzá, valóság-e, mozdulatlan tény-e, vagy ez is csak a bukott kormány politikai manővereinek eljlesztő fikciója volt?

Igy aztán kölcsönös megértéssel mindjárt tisztább lesz a helyzet. Annál tisztább, mert most már a helyzet problémájának teljes fölismerését nem kísélteti a Wekerlekék kormány beavatkozása. A király meg fogja tudni, hogy addig itt nem lesz békés kormányzás, amíg Bécs nem respektálja a nemzet alkotmányos jogait. És a nemzet meg fogja

tudni, hogy van-e még ok arra, hogy vezérei tárgyalásokat folytassanak Bécs meghitt embereivel, vagy késedekkel nélkül itt az ideje annak, hogy a politikai harc minden fegyverével érvényesítsük azokat a kívánásainkat, amelyek az ország alkotmányából, törvényeiből és történelmi jogaiból sarjadotnak ki. A döntés lényege meg van állapítva: bank vagy harc! Másról a Justh-párt részéről szó sem lehet, ha nem elváltók. A király választhat, de dönteni a helyzet kialakult állapotban semmit meg nem dönthet. Nem döntheti meg Justhék csatasorait. Nem döntheti meg az alkotmány megkerülhetetlen parancsát, amelyre a nemzet igaz támaszkodik. És nem döntheti meg a harc vezéreinek tetterejét, amely — ők legalább így hirdetik — készen áll Bécs minden szándékával szemben harcba, vagy becsületlen békére egyaránt.

Az új kihágási eljárás.

Irla: Somogyi Szilveszter dr. zegedi főkapitány.

A rendőri bíráskodásnak új korszakát jelzi a belügyminiszter egy körrendelete, mely a kihágási eljárást arra a színvonalra van hivatva emelni, mint amilyen aránylag a bünvádi perrendtartás életbelépte óta a rendes bírák bírói eljárás van.

A szabályok is, úgy szólván ugyanazok, természetesen az egyszerűbb kihágások természetéhez mért csekélyebb változtatásokkal. Az előzetes nyomozás nem kötelező, de elrendelhető. Vizsgálat, vádirat, mint az egyszerű kihágásoknál felesleges, nincsen, hanem az eljárás a kir. járásbírók büntető osztályainál érvényben levő egyszerűbb eljárással azonos, t. i. a feljelentést azonnal követi a tárgyalás kitűzése.

Értéskülállapot azonban meg a rendelet 4. §-a az illetékeség szempontjából, mely a Bp. 16. §-ától eltérően annak a helynek az illetékeségét állapítja meg, ahol a kihágás befejezést nyert, holott a Bp. említtett szakasza tekintetben úgy intézkedik, hogy annak a helynek a bírósága az illetékes, ahol a cselekmény elkövetett, habár az eredmény máshol következett is be. Ha pl. valaki Szentesen ölti szándékkal megszúr egy embert, s a sértett Nagyikindán hal meg, a Bp. szerint a zegedi eskudtibíróság lesz az illetékes, habár a sértett halála is tényálladási eleme a befejezett szándékos emberölésnek, míg ellen-

Daphne több őszinteséggel, mint udvarias-sággal — de itt nem az őszinteségről van szó s ilyen körülmények között kénytelen vagyok . . .

— Ne féljen semmitől. Teljesen értem a repülőgép kezelését. Nagyon sajnálnám kegyed miatt, ha elmulasztaná az alkalmat egy ilyen dicsően szép, feleltelen reggelen, különösen mikor . . .

— Annaira vágytam rá! — szakította félbe a leány. — Oh, ha merném! De kénytelen leszek vele, oly csábítóan szép az idő! Igen, megteszem. Szembe nézek a Marabelle néni haragjával és elkísérem önt. De ugye bár, ön bizonyos, egészen bizonyos benne, hogy visszazalunk a földrcépségben?

— Életem a kegyedéért, ha nem úgy lenne — felelte a férfi oly mély őszinteséggel, hogy Daphne csodálkozva nézett rá.

— Egy pillanatra még — mondta. — Nem hiszem, hogy találkoztunk volna együtt. Lenne szives megmondani a nevét?

— A nevem Hope (Remény) Hugó. Ha készen van, indulhatunk.

A propeller elkezdte mágikus munkáját, az acroplán felemelkedett, szárnyai víz-

szintesen mozogtak s nemsokára fenn usztak az ég hibátlan aszúrában. Mintha a Paradicsomkert nyílt volna meg a számukra. Daphne elragadtatva nézett szeptél s élvezettel szűr-csölte a levegőt. Oh, a nyugalom, a pihenés, a teljes zajtalanság érzete! Ha az ég ilyen lenne! Oh, akkor . . .

— Szereti a repülést? Tetszik kegyednek? — kérdezte az aeronauta hirtelen, arcába tekintve.

Valahogy a hangja emlékeztette őt valaki másra. Ijedten tekintett fel hozzá.

— Csitt! — mondta. — Ne zavarjon. Az életemben kevés ilyen pillanat lesz, mint ez.

— Az enyémekben is — felelte a férfi, s egyre a leány arcának változó színeit nézte. Oh, az a néhány bárányfelhő, mely köréjük szemtelenkedett, nem lehetett puhább, fehérebb a leány nyakánál, s a napsugár sem aranyosabb hajánál.

A férfi nézett, egyre csak nézett, a szive kiült a szemébe, s mint a leány, ő is boldog, nagyon boldog volt e pillanatban.

— Gyönyörűen uszunk — szólt a férfi néhány pillanatnyi csend után.

Daphne alig nézett rá. Ő az egék elixírjét szívta magába.

Egyszerre ismét megszólt a férfi, gyanusan visszatartott és erőltetett hangon:

— Engedje, hogy gratuláljak kegyednek.

— E sikeres felszállás? — kérdezte a leány. — Köszönöm, De még nem értünk le a terre firma-ra. Még jókor.

— Nem arról beszéltek. Az elkövetkezendő jegyvitásához kívánok szerencsét.

— Lesz szives megmondani, hogy mivel fogok jegyet váltani? — kérdezte a leány mosolyogva.

— Mackinda úrral.

— Mackinda úrral, az unokafivéremmel? Megőrült? Persze, — tette hozzá — nagyon nagyra becsülöm Joht, mint a legkedvesebb, legtisztelretelmétebb férfiak egyikét, de a mi a házasságot illeti: oh, hiszen ő egy századdal idősebb nálam! Azaz, ő legalább negyven estendő.

— Talán akkor valaki más az igazi? — kérdezte a férfi merészen.

Daphne sértődve pillantott rá.

— Valamikor arról is beszéltek, hogy kegyed Sir Hugh Daylanddel váltott volna jegyet.

Daphne mélyen elpirult.

— Bárcsak a maguk háza előtt sepernének az emberek — mormogta a fogai között.

ben a rendeljárás szabályai szerint már Nagykikéde volna hasonló esetben kihágásnak az illetékes. A büntető törvénykönyv szempontjából helyesebb a Bp. álláspontja, mert a bizonyítékok azoknál többnyire azon a helyen vannak kéznél, hol a cselekmény elkövetett, ott könnyebben is szerezhető be, míg pl. a valaki Szegeden hamisít paprikát és azt Dorozsman hozza forgalomba s a kihágást ott fedezik fel, helyesebb ha ott is ítélk el, mert viszont ez egyszerű kihágásnak a helyszínén azonnal meg van a bizonyíték is, így a kihágások egyszerű természetének viszont jobban megfelel az új eljárás szabálya. Egyébként az illetékesek kérdése e tekintetben csak a több kihágási területre osztott, azokban a városokban lesz többnyire gyakorlati értékű, ahol kerületi kapitányságok vannak, mert a kihágások túlnyomó része nagyon kis területen folyik le.

Fontos újítás, hogy a tiszti ügyésznék, mint vádlónak, beavatkozása lesz ezután a kihágási eljárásban. Csak nagy hasznára lehet az ügynek, ha mindjárt az első fokon bele nézhet az elbírálásba egy képzett jogász s a közérdek is csak hasznát láthatja ennek, mert most a legtöbb kihágás olyan, hogy hiányzik a sértett természeti személy, hanem csak a közérdek van megsérteve, ilyenkor most nincs olyan szereplő, ki az első fokú bíró téves felmentő ítéletét felelőssé teheti s az igazságot a másodfokú eljárással helyreállíthatná. Régi, igen nagy fogyatkozást pótol e rendelkezés, csak vármegyékben a kereszttülvétele lesz néhez, mert ott a főszolgabírói székhelyen ritkán van tiszti ügyész.

A Bp. által nem ismert új fogalom a rendeljárás a szakképviselő, mint sértett. Indokolja ezt a kihágások rendkívül változatos volta. A bünteték és a vétségek túlnyomó része egy törvényben, a büntető törvénykönyvben vannak összegyűjtve, ellenben a kihágásoknak csak a szokottabb közrendészet nemzeti állapítja meg a törvénykönyv, de ezen kívül még vagy 40 törvényben és még sokkal több miniszteri rendeletben elszórtan vannak felsorolva a legkülönbözőbb kihágások, nem is számítva a szintén sok helyhatósági szabályrendeletben meghatározott kihágásokat. Már most vannak olyan testületek, bizottságok, melyek közgazdasági, közforgalmi vagy egyéb különleges közérdeket képviselnek, csak helyes lehet, hogy az ezek körébe vágó kihágásoknál azok képviselőit, mint szakképviselőket sértettként fogadja el a rendelet. Ezeket érti a rendet szakképviselő alatt. Ilyen lehet pl. a népiszkolai igazgató a tankelesek tekintetében, a m. kir. erdőész-az erdei kihágásokat illetően stb. Hogy kik le-

hetnek szakképviselők, azt a miniszter koronként külön rendelettel fogja megállapítani. Ez az intézkedés a Bp.-ban is megállná a helyét.

Fontos és igen mélyreható újítás, hogy a tárgyalás folyamán jegyzőkönyvbe foglalja vallomást, vagy nyilatkozatot, az azt előtérbe kell olvasni és aláírni. Felelőleges azt hangoztatni, hogy az igazság és megbízhatóság tekintetében mily nagy megnyugvást kelt ez. A büntető bíróságnál az nincs meg, mert nem írja elő a Bp. Polgári ügyekben az első fokon alá kell írni a jegyzőkönyvet, vagy a tanúnak a vallomást, pedig itt csak vagyoni jogi érdekről lehet szó. Mennyivel fontosabb érdekek fűződnek egy büntető tárgyalási jegyzőkönyvhöz, ahol igen gyakran az emberi szabadságról van szó s emellett még külön, többnyire magánjogi érdekről is. Az új rendeletek ez a 60. §-a nagy lépéssel tüzte előre a haladás zászlóját. Csak egy az igen nagy baj; rendkívül meghosszabbítja a tárgyalás idejét. A mai kihágási bíró egy könnyebb kihágási ügyet képes letárgyalni annyi idő alatt, míg három, nehéz kezű földmives ember a nevét odarajzolja. Nagyon helyes intézkedés, csak hogy akkor kétszerannyi kihágási bíró kell.

Egyébként remélhetőleg viszont apasztani fogja a kihágási tárgyalások számát a büntető parancs, mely csak pénzbüntetéssel büntetendő kihágások esetén bocsátható ki és csak akkor, ha a büntetés a 30 koronát meg nem haladja. Nagyon körülményes szabályokat ír elő a rendelet a büntető parancsra. Kivánatos volna, hogy ez bevaljék, csak úgy ne járjunk vele, mint a sommás polgári ügyekben a fizetési meghagyásokkal, mely intézmény csak szűk körben vált be. A magyar embernek természetében fekszik, hogy ha már büntetést kell fizetnie, akkor legalább kipeleli magát.

Sok igen részletes és üdvös újítást tartalmaz még e rendelet 236. §-on keresztül, csak az a kérdés, hogy mikor lép életbe, mert maga a rendelet kimondja, hogy csak akkor lép életbe, ha a minisztérium a közigazgatás egyszerűsítéséről szóló 1901. XX. t.-c. 13—22. §§-ait is életbe lépteti. Addig marad mostani a régi eljárás.

A tisztelt közönséghez.

A »Szentés és Vidéke« az év utolsó napjával, harminc esztendő pályafutására tekintve vissza, lép át a harmincegyedik évfolyamába. Harminc esztendő, mely

— Kegyed nagyon keserű vele szemben.

— Okom van rá. Reg a fivérem s ha valakit egy ilyen ifjúkori bűnért kigolyóznak olyan bűnért, amelyet egy másik férfi szüggeszioja alatt követett el, akkor nem csoda, hogy nekem, a nővéremnek csaknem megtört a szívem miatta.

— De tegyük fel, hogy Daylendnek semmi köze nem volt a dologhoz? Tegyük föl, hogy más valaki biztatta őt a romlásba?

— Ne akarjon megtevesztetni engemet. Én tudom, hogy igazam van. Reg és Sir Hugh a legintimabb barátok voltak. Reg imádta őt. Ha Sir Hugh azt mondta volna neki, hogy vágja le a fejét, azt is megtette volna a szavára.

— Nem találja, hogy kegyetlen dolog az, egy ember fölött pusztá hallomásból ítélkezni? — kérdezte az aironauta. — Hiszen kegyed nem is biztos benne, hogy tényleg Sir Hugh-e az oka a fivére esetének.

— Nos, hogy igazat mondjak, egész bizonyos nem lehetek benne, de csaknem egész bizonyos vagyok. Ugyan ki tehetne volna más? És most, Sir Hugh, leteheti az álarcot. Ön annyira elmerült a saját ügye védelmezésében, hogy elfelejtette a hangját el-

lőd alatt a »Szentés és Vidéke« minden száma hű maradt önmagához és programjához, hogy első sorban és mindenkéül főként Szentés város és Congrárd vármegye érdekeit szolgálja önzetlenül, lelkiismeretesen, soha nem kérve, soha nem várva munkája más jutalmát, mint közönsége elismerését: jogot ad arra, hogy bizonyos büszkeséggel, önrizetesen tekintsünk vissza a mögöttünk levő, munkában eltelt évek eme hosszú sorára, mely idő alatt sok változott körülöttünk az elvek zsbivásárján, de mi nem változtunk soha. hanem hűségesen kitartottunk, mikor lapunk a legválságosabb időben politikai lappá lett is, a lobogó alatt, mely alá önként fölsküdtünk és fennen lobogtattuk azt a zászlót, a szabadelvű eszmék zászlóját akkor is, amikor bizony sanda szemmel nézte kitar-tásunkat a nekibuzdult, harsogó nemzeti kor-szak nézetet, elvet eserebrelő hada.

A nagy nekibuzdulás óta lefolyt országtrontó, nemzetpusztító szomorú események — őszintén fajlajuk ezt — nekünk adtak igazat. Jobb szeretttük volna, ha a nagy ukeihevülés rank cáfól, ha bűnbánóan kellett volna vallomást tennünk, hogy mi tévedtünk, — mert a nemzetnek ez szolgálta volna a javát. Nem így történt. A nemzeti hősök, pörre vetkőzve, elvtagadásról elvtagadásra bukdacsolva, népmító mivoltunkban leleplezve, szorulnak le az országos közélet fórumáról s ha zavaros, vígasztalan is a ma képe, már dereng, már láthatók jelei a nemzet leg-jobbjai újra ébredésének, a néptömegek kijő-zanodásának.

Ezek a jelek, ez a kijőzanodás igazol-nak minket a legteljesebb mértékben; igaz-olják kitar-tásunkat, igazolják azt, hogy nem alkudoztunk lelkiismeretünkkel, hanem nép-szerületenséget is kockáztatva, kitartottunk kez-dettől vallott elveink, elfoglalt álláspontunk mellett.

Éppen ezért ma, amikor a »Szentés és Vidéke« 31-ik évfolyamába lép, nem is szükséges új program adnunk, mert a mi állásfoglalásunk nem idomul a hatalom urainak személyi vagy elvi változásai szerint, nem igazodik — napraforgóként — a felka-paszkdók napimádása után, hanem szikla-

változtatni az utóbbi pillanatokban. Csunya trükköt csinált ellenem és John unokafivér ellen, s ő dühös lesz, ha megtudja a dolgot. De mindent megbocsátottam volna önnék a repülés gyönyörű és ritka élvezetért, ha csak ezt a szomorú emléket nem vegyítette volna a mai reggel isteni gyönyörűségébe!

A hangja könnyekbe fult,

— Csitt — sugta a férfi rekedten. A kormány főle hajolt s figyelmesen nézett valamit.

— Mi baj van? — kérdezte a leány, elfehéredett ajakkal.

A férfi arca szinte ónszínű lett, s a szemci tele voltak fájdalommal.

— Bocsásson meg, — mondta — hogy ennek kitettem!

— Veszdelemben forgunk? kérdezte a leány.

— Valami nem jól van... valami... Daphne! — szólt egyszerre szenvedélyesen — talán az utolsó szavak ezek, amiket az életben váltunk egymással; higgyen nekem, drágám, soha, soha nem adtam a fivérének gonosz tanácsot!

Csodálatos hangot hallottak utóán, a

— A míg a világ áll, ez sohasem lesz így. De tényleg beszéltek róla, a külföldön is. Azt is hozzattették, hogy kegyed szakított vele, mert valami pletykát hallott, a mely valami futtatásról szólt.

A leány hangjában bánat és türelmetlenség hallatszott:

— Az emberek többet hittek, mint a való — mondta. — Én sohasem jartam jegyben Hugh Daylanddel.

— De volt valami egy verseny miatt, ugy-e, a mi... a mi hidegséget hozott ket-tőjük közé?

Daphne kutatóan nézett reá.

— Nem tudom, — folytatta a férfi, — mit tudott, vagy mit hallott a társaság, de mindenesetre kellett valaminek lenni egy futtatással kapcsolatban, a mi nem emelte a Sir Hugh hírnevét.

— Ha már mindenáron tudni akarja, — felelte Daphne — tényleg futattam nagyon séggyenteljes dolog történt e futattással kapcsolatosan. Ha egy férfi, a ki évekkal idősebb ifjú áldozatánál, rábeszéli őt arra, hogy olyan summával tegyen meg egy lovat, a melyet ha elveszít, nem bír kifizetni, hogyan nevezhetném őt másnéven, mint barátságomra érdemtelen gyávának?

szilárdan, következetesen szöveg le bennünk azok taborához, akikben a magyarság, a nemzet igaz és hivatott vezéreit kezdettől felismertük.

A régi lobogó alá, a szabadelvűség zászlója alá való sorakozásra hívjuk fel ma is a közönséget, amikor harminc éven át irántunk tanúsított kitüntetést bizalmat megköszönjük és kérjük, hogy ezt a bizalmat, melyre méltók igyeckszünk lenni és maradni, irántunk továbbra is megtartva, bennünket küzdelmes munkánkban támogatni kegyeskedjék.

A Szentes és Vidéke ezen-
túl is hetenkint kétszer jelenik meg bő tartalommal és az előfizetési ár is marad, amint eddig volt:

Egész évre 10 korona.

Fél évre 5 korona.

Negyedévre 2 korona 50 fillér,

mely előfizetési árt helybeli előfizetőink nyugta ellenében a lapkihordóknak fizetik, míg vidéki előfizetőink azt legcélszerűbben postautalványon küldhetik be,

Hogy a lap szétküldésében zavar ne támadjon, kérjük az előfizetés mielőbb való megújítását.

Tisztelettel:

A „Szentes és Vidéke”
szerkesztősége és kiadóhivatala.

UJÉVRE.

Mohács óta szomorúbb év nem virradt a [magyarrá,
Mint amelynek gonosz átka a nyakunkba sza-
[kad ma.

Magyar ellen magyar támad,
Vásárra viszik hazánkat —
Ország-vagyon: Csáky szalma;
Hajrá! Aki bírja, marja!
A fórumon terpeszkedik a szemét — —
Szájál győző hős vezérek tolják — Bécsnek
[szekerét!

Ősi virtus, magyar átok: gáncsot vetni egy-
[másnak.
Fokos, diszbot e g y vezérnek, gyalázkodás a
[má s a k.

S hol vezérek tülekednek,
Népek isszák levét ennek.
Győz vagy bukik ez, vagy amaz:
Egyképpen a népek baj az.
Bécsnek hajtja ez is, az is a sarcot —

milyen még sohasem jutott a füleikhez, aztán egy pillanatnyi rettenetes érzés s aztán elkezdődött az esés, lefelé az űrben. Majd hosszú álomtalan, gondolatlan idő után felébredt Daphne ismét.

— Hugh! — kiáltotta. — Hugh!

— Sir Hugh pihen — felelte egy aszszonyi hang. — Az aeroplán összezuđódott, de a sors úgy akarta, hogy mind a ketten a folyóba essenek, s Sir Hugh a saját élete vesztélyeztetésével mentette meg kegyedét.

— Hugh, édesem, — szolt Daphne néhány óra múlva — nagyon sajnálom, hogy a maga aeroplánja összetört. Tudom, mennyire szeretted azt és . . .

— Drágám! — kiáltot fel Sir Hugh elégedetten — ha elvesztem is őt, megnyertem magát! Ugy találom, hogy a csere nagyon kielégítő.

— Talán — válaszolt Daphne szégyelösen — valaki majd ad nekünk egy másikat ajándékba, az esküvőnk alkalmával.

Kurucok, míg alul vannak, a nyeregben: la-
[bancok.

„Magyar legyen a vezényszó!” — ezen fordult
[fel a rend.
S hogy miniszterekké lettek: a szép jelszó —
[füstbe ment.

Választói jog reformja:
Szalmacséplés, üres bomba —
Hamarost új jelszót adnak:
— Hiszen ez kell a magyarnak —
„Önálló bank!” — Vásári lármája nagy,
Bécs kacagja s fűgét mutat vigyorogva: „Majd
[ha fagy!”

Ujév napján ezért kérjük a magyarok istenét:
Jelszó-hőseink közt egyszer igazában űtne szét,
Országrontás hogy ne járja
S hogy börtünket a vásárra
Ne villesse se a banksó,
Se magyar vezényszós harcoss.
Teljesüljön lelkünk vágya, reménye:
Becsületes, magyar legyen a magyar nép
[vezére!

BÁNFALVI LAJOS.

Ujdonságok.

Szentes, 1910. január 1.

Hurrá uj esztendő!

Régeinte nagy vigassággal fogadták az uj esztendőt az emberek. Nagyapaínk hittél, reménységgeel fogadták az esztendő fordulását, s a boldog újévet nem megszokottságból, üres udvariasságból kívánták egymásnak hanem szívük mélyéből. Ók hitték a boldog új évben, bizonyára azért mert az elmúlt sem volt boldogtalan. A régi jó időkben kevésbé fordultat, munka- és küzdelemterhes volt az emberek élete, amely mint a rónaság patalkja, csendesen fođyogált a halál folyama felé. Ma egész más idöket élünk, az izgalmak, a végletek idejét, amikor egy éjszakán keresztül nemcsak egyesek, de egész tömegek, tarsiadami osztályok sorsában áll be gyökeres változás ama forrongások folyamánként, amelyek ma az egész emberiség energiáját lekötik. Európában éppen úgy, mint a Fidzsi szigeteken. Ezeket a rohamos változásokat nemcsak a tarsiadalmi forrongás eseményei, hanem ama találmányok is előidézük, amelyek hivatva vannak nemcsak életünk módját, de az élettről és annak körülményeiről való eddig vallott felfogásunkat is alaposan megváltoztatni. Iyen körülmények között, amikor egy uj esztendő küszöbére törekszik az ember, csak kevés szeren csésnek adatott meg, hogy boldog megnyugvással tekintsen vissza az elmult esztendő eseményeire. Borongó hangulattal mulatunk Szilveszter estéjén és miként a ködtől meglepett hajós, szorongó szívvel révedező tekintettel nézünk a ködös jövendőbe.

Pedig mint sok mindenben, a boldog uj esztendőben való bizakodásban is inkább igaza van az öregeknek, mint a mai nemzedéknek. Akármít mondjanak is tagadó és tépelődő nagy filozófusok; az emberre, mint ilyenre nézve sokkal kedvezőbb az optimizmus, mint a pesszimizmus. A jó reménységbe még senki sem pusztult bele, de aki eleve csügged, az önként mond le az élet szép hangulatairól és pozitív örömeiről. Nagy igazságtalanság és inkább art, mint használ az a körülmény, hogy modern filozófusaink és írónk csak az élet nyomorúságait hirdetik az emberi gyarlóságot a bünt és a sors igazságtalanságait. Pedig ha látó szemmel nézünk szét ezen a nagy világon, annyi szépet, kedveset me-

lengetőt és boldogítót veszünk észre, mint aki hosszas betegségből felkelve először látja meg a tavasz búbájában ragyogó mezőt. A mai emberiségnek az lenne az igazi filozófusa, a lelkeknek az lenne az igazi vezére, aki a jó reménységét, az önbizalmat, a boldogságot hirdetné és világgyűlölő pesszimizmusunk helyébe a bajos, bár naiv optimizmust ültetné. Elég volt már a szomorú okosságból, legyenyig van okosak és az élet küzdelmeit fogadjuk derős, megnyugodott szívvel, mert hiszen ha kétségbeesésünk nagyobb mint Oedipus királyé, vagy ha boldogságunk tökéletesebb az arkangyalénál, mégis csak egy a móta vége és befogad a sir öblös szája. Hat akkor se baj, legyenyig legalább rája!

Pedig távolodnánk az igazságtól, ha azt állitanók, hogy az 1910-dik esztendő kevesebb küzdelemmel, vagy sokkal több jóreménységgeel kecsegtetne, mint az elmult. De ez a tudat nem lehet és ne is legyen ok a csüggedésre. Szálljon meg erőnk és képességeink öntudata, érezzünk önbizalmat és ez érvényesüljön minden elhatározásunkban, minden cselekedetünkben. Gondoljuk meg, milyen óriási energiát halmazott fel a dicső természet az emberben, ha évezredekden keresztül le tudta győzni és le tudja győzni most is az élbe törnyosuló irdatlan akadályokat. Erősek vagyunk ma, erősebbek, mint apaínk voltak, mert birunk oly erővel is, amelyre apaínk előtt ismeretlenek voltak. Szolgáltatunkra áll a tudomány, meghódítottuk a levegőt és bármennyi nyomorúság dül is közöttünk, az élettől duzzadó földnek urai vagyunk.

Féltre hát a kishitűséggel, éljen a jóreménység, éljen az uj esztendő!

— Megjött az ex-lex parancsolat. A Wekerle-kormány végrendelet megjelent a miniszterelnök mint pénzügyminiszter által közzétett rendelettel, mely az ex-lexről intézkedik. Ime, az ex-lex rendelet szövege: Minthogy az 1909. évi allami költségvetésről szóló törvény hatálya december 31-én le fog jární és nincs kilátás arra, hogy eddig az időpontig a törvényhozás, az államháztartás továbbvitele iránt intézkedhetnék, a kormány köteletségének ismerete gondoskodni arról, hogy az államháztartás menete fennakadást ne szenvedjen és elhatározza, hogy 1910. január hó 1-től fogva az allami kiadások közül továbbra is teljesíttessenek azok, amelyeknek beszüntetése a köz-, az állam-, vagy magángazdaságra nézve nagy károsodással járna. A minisztertanácsnak ezt az elhatározását Wekerle Sándor miniszterelnök az utalványozható kiadásokról az 1909. évi költségvetés megfelelő fejezeteire, címekre, és rovataira való hivatkozással összeállított kimutatás kíséretében 4724/1909. P. N. közrendelettel azzal a meghagyással hozza a pénzügyminiszterium főosztályvezetőinek, ügyosztályvezetőinek és számvédségi főnökeinek tudomására, hogy az ex-lex beálltával csak a kimutatásban felsorolt kiadások lesznek folyósíthatók, viszont ezek a kiadások — melyek között szerepelnek az összes állami adósságok is, — valamint az állandó illetmények és az állandóan utalványozott és esetről-esetre be nem szüntetett egyéb kiadások minden külön utasítás bevarása nélkül teljesítendő; ha pedig egyes más kiadások utalványozásának elkerülhetetlen szükségessége merülne mégis föl, erre nézve a minisztertanács fölhatalmazását ki kell

kérni. Kimondja tovább a körrendelet, hogy az utalványozás (előírás) a fennálló törvények és szabályok szerint oly módon; teljesítendő, hogy minden utalványozás (előírás) az ex-lex megszűntével az állami költségvetésbe akadálytalanul beilleszthető legyen. Végre hangsúlyozza a körrendelet, hogy az állami bevételek tekintetében meg kell tenni mindazon a fennálló törvényekben és szabályokban a gyökerező intézkedéseket, melyek azok biztosítására szükségesek. Hogy ez alól az általános szabály alól a közadók terén mennyiben lesz eltérésnek helye, azt a kormány külön utasításban fogja szabályozni.

— **Újví üdvözletek megváltása.** Kelenen Béla dr. főispán az újví üdvözletek megváltására, a helybeli reformatus és katolikus egyház szegényeinek 20—20 koronát, a helybeli ág. evangélikus, görög nem egyesült és zsidó egyház szegényeinek 10—10 koronát küldött.

— **A munkásbiztosító pénztár a kisiparosok ellen.** Az országos munkás biztosító pénztárnak legutóbb megtartott közgyűlése a nagyüzemknél mutatózó deficitet úgy akarta kiküszöbölni, hogy a közép és kisiparosság fizetési kötelezettségét növelte. És mivel a törvény a járulék hátralékanak emelését tiltja, a közgyűlés a szét napos számítást akarta az alapszabályokba iktatni. Ez a számítás aránytalanul sújtja a kisiparosokat. Az igazgatóság azt hangoztatja, hogy a kisiparosoknak nincs oka panaszra, mert alig fizetnek többet, mint azelőtt. Ez az állítás azonban téves. A teherföllet három segéd és két tanonc után 23 korona 34 fillér, tíz segéd és 10 tanonc után 158 korona, ezenkívül fizetendő a baleset biztosítási járulék összege. Annál igaztalanabb az új rendszer, mert a nagyiparosok terheinek akar könnyíteni az arra jobban rautalt kisiparossággal szemben. Mindenütt a nagyüzemek dolgoztak deficitet, míg a többi kerületi pénztárak leginkább fölösleggel zárják a mérleget. Méltánytalan és kegyetlen dolog tehát a kisiparosokat sújtani a nagyok hibáért. Találni kell olyan módot, hogy a nagyüzemek járulékait emeljék, hogy a deficitet ők maguk fődözzék. Ugyanílyen igazságtalanság mutatkozik a balesetbiztosítási járulékoknak a kézművesiparra való áthárításával. Nem indokolt, hogy ezekért a kézművesipart sújtás horribilis baleseti járulékkal. A kivetés arányosan történjék, a nagyobb terheket azok viseljék, akiknek üzemük a tömegben balesetet előidézi. Az iparosság különben maga is oka mai szomorú, erőfőten helyzetének. Politikai jelszavak által vezette magát, ígéreteknél fölült, de az ígéretekből semmi sem lett. Szervekedjék az iparosság és önmaga erejével lépjen sikra jogai érdekében. A jelen esetben a betegsegélyezési és balesetbiztosítási törvényben és annak alkalmazásában van a hiba. Ennek javítását kell követelni. Ez irányban a magyar építőiparosok országos szövetsége már akciót indított, amennyiben a hétnapos számítás ellen fölirt. Hasonló szellemű fölirattal kell élnie s ebben azt is kérnie, hogy a baleseti járulék kivetése arányosan történjék és ne a kisiparossal fizetessékké meg azt, amire a gyáros köteles.

— **Meddő választás.** A folyó hó 29-re volt kitzve az 1910. évben működni hivatott iparhatósági megbízottak választása. A kereskedőket és iparosokat érdeklí, kik legyenek a megbízottak, akiknek megválasztása tisztán rájuk tartozik. Érdekes és egyúttal különös dolog is, hogy szavazásra a kitzótt időben sem iparos sem kereskedő, még iragnak sem jelentkezett egy sem. Így a választás meddő maradt és a tanács most új határidőt fog erre, mint I. fokú iparhatóság, kitzúni.

— **A két éves szolgálati idő.** A hadi kormányzatnak az a szándéka, hogy az új véderőtörvényt már jövő tavasszal az osztrák és a magyar parlament elé terjeszti. A véderőtörvényt hosszadalmas, nagyon nehéz tárgyalások után, melyeket ez év őszén folytatnak, végleg elkészítettek. Ezt megelőzőleg szóbeli tárgyalások folytak az osztrák és magyar honvédelmi minisztérium és a hadügyminisztérium között, melyek a megvitattott pontokra vonatkozólag teljes megegyezéssel végződtek. A tárgyalások alatt kitűnt, hogy a harmadévi szolgálatról a kétévi szolgálatra való átmeneti állapot fölösleges. A hadügyi kormányzat ugyan a folyó év kezdetén még azt tervezte, hogy a még érvényben levő véderőtörvényvel kapcsolatban a hadsereg újonclétszámának 125,000 emberre való felemelését kéri, mert a létszámviszonyokat az annexió ideje alatt tett új szervezések nagyon kedvezőtlenül befolyásolták, időközben azonban az új véderőtörvény létrejöttének kilátásai olyan kedvezően alakultak, hogy ilyen rövid időre az átmeneti intézkedés többé nem mutatkozott szükségesnek, mert jövő tavasszal a hadügyi kormányzat a véderőkérdések egész komplexumát előterjesztheti. A jövő tavaszig tehát föltétlenül a két képviselőház elé terjesztik a két éves katonai szolgálatról és ezzel kapcsolatban az újonclétszám fölemeléséről szóló új véderőtörvényt. Ha a sorozások sikerül a törvényt megszavaztatni, akkor jövő év októberében már csak két évre vonulnak be az újoncok; a katonai vezetőség azonban mindenesetre úgy számítja, hogy a legkésőbbi időpont, a mikor a két éves szolgálat érvénybe lép, 1911. október elseje.

— **Kinevezés.** A pénzügyminiszter Vecseri Imrét, a varmegyei számvévi kirendeltség számvizsgálóját szamtanácsossá nevezte ki.

— **Presbíter és képviselőválasztás.** A reformatus egyház hívei a folyó hó 29-én választották újra presbíteriumukat és képviselőtestületüket. A választás iránt nagy volt az érdeklődés, mert két párt küzdött egymással. A szavazás eredménye a következő: Főgondnoknak újból megválasztott Zolnay Károly nyug. főgimnaziumi igazgató, Presbíterek lettek: Burján Lajos, Papp László főszámvevő, Teési Fekete János, Vecseri János I. kerületi, Soós Balint, Varga Benjámin, Rüz Molnar Ferenc réti, Nyiri Antal, Szathmáry Ede, Csillag Lakos István, id. Halász Szabó Lajos, dr. Csathó Zsigmond, Bolyó Kálmán, a tanítósközül: Jóó Károly és Szabó Lajos; presbíteriumi pöttágok: Rüz Molnar János, Komaromi Lajos, ifj. Rüz Molnar Sándor, Balogh István takács, Zsoldos Imre, Berceli Daniel, Dr. Nagy Sándor főjegyző, ifj. Vecseri János, Derszi Kovács Ferenc, Király László, a tanítósközül: Papp Antal és Papp Lajos; egyházközségi képviselők: Nagy Kovács Gergely, Bartha Sándor, Zsoldos Imre, Zsoldos Elek, Racz József, Halász Szabó Lajos, Füst Molnar Ferenc, Farkas Antal, dr. Füst Molnar Sándor, Szathmáry Pál, Horváth István, Horváth Jenő, Kristó Nagy Antal számvevő, Balogh István takács, Nemes István, Soós Imre, Rüz Molnar János, Tihanyi Pál, Kalpagos Sz. Lajos, Halász Sz. Ferenc,

kereskedő, ifj. Rüz Molnar Sándor, Dobosi Dávid, Kovács József, Bonczos Miklós Móc Kálmán, Berceli Daniel és Dudás Sz. János: pöttágok: Csúcs Károly, Bazsó Ferenc, Szilágyi János asztalos, Kálmán Imre tanácsnok, Vass Antal megyei hivatalnok, Nagy Imre, ülnök, dr. Nagy Sándor ülnök, ifj. Kürti Imre, dr. Szathmáry Mihály, Kiss Sándor, Kiss Balint és Szalai István szabó.

— **Közgazdasági politikánk.** Az elmúlt esztendő közgazdasági eseményekben nem mondható gazdagnak. A politikai élet tespedése kihatással volt a közgazdasági életre is. Elodázódott az év elején a gazdasági kamarak föllállítása, amelytől a gazdátársadalom oly sok jót remélt, — s előreláthatóan nem is lesz belőle hosszú időn belül semmi. A közgazdasági életet közelről érintette az új adórendszer mely zaklatólag hat mindenkire és sok zürzavar okozója. A gazdák sokat reméltek az új bortörvényről. Ez azonban csak a papíron maradt, nem lett végrehajva. A boritaladó eltörléséről sem esett szó, pedig ezt az igazságtalan adót nagyon is megérzik a szőlőgazdák, különösen a fejletlen borkereskedelem mellett. A román kereskedelmi szerződés, most meg a szerb kereskedelmi szerződés megkötése nagyon fogja hátráltatni amúgy is stagnáló állattenyésztésünk fejlődését. A kormány e tekintetben is éltetetlennek bizonyult s a nagybírtokosok dörgelemes tiltakozásai sem értek semmit. Ilyképpen a mult esztendő nem nevezhető a közgazdasági politika terén eseménydúsnak, sőt egyenesen a rossz esztendő köz szorozható. Ha ezek után még a silány természet, a gyenge takarmányteremtés és az állatalományt ért nagy veszteséget tekintjük, nagyon szomorú emlékek fogják az 1909. évhöz a magyar gazdákat fűzni.

— **Teasztély.** A helybeli izraelita hölgyek teasztélye, melyről lapunk előző számában írtunk s amelyet az izraelita nőegylet és a szegénysorsú iskolások felruházó egyület javára rendeznek, nem január 15-én, hanem január 8-án lesz. Az újabb értekezlet az estély ügyében a hölgybizottság folyó hó 3-án, hétfőn délután 3 órakor tartja az izraelita iskola termében s a rendezőség kéri a hölgyeket, hogy ezen az értekezleten pontosan sziveskedjenek megjelenni.

— **Milyen idő lesz.** Meteor írja lapunknak: A változások napok közül csak a január 1. lehet még hideg jellegű, de ez is csak azért, mivel földünk ekkor áll legközelebb a naphoz, míg erősebb, hideg jellegű befolyást a január havi 17-iki változati nap hozhat csupán, a bolygók részéről. A napon jelenleg hat csoport folt van, melyek azonban valami nagyobb szóródást nem mutatnak, így ezen abnormalisan erős befolyás nem jöhet a foltoktól sem, hanem erre más oknak kell szolgálnia. Néhány hónapi megfigyelés, igen valószínű, hogy e tekintetben is nagyobb világosságot fog vetni e még most homályban levő okra is. — Ezen abnormalis hatás azonban felette nagy bajoknak lehet később okozója, így különösen a gazdáközönségnek nagyon résen kell lennie, mert a mostani kedvező állapot, mely a korán beállott téli időt mintegy megszakította, nagy elővigyázatra inti elsősorban a gazdákat. A jövő év január havának változati napjai: 1, 3, 11, 12, 13, 17, 23, 25, 30, és 31-re esnek. Legerősebb hatásuk 3, 11, 13, 17, 25 és 30-ikiak. A 3-iki szeles, a 11—13-iki enyhe csapadékos, a 17-iki hideg, havas, a 25-iki enyhült száraz, a 30-iki szeles, hidegebb.

— **Újabb adományok az izr. templom villamvilágítására.** Az izraelita templom villamvilágítási berendezésének költségeihez újabb adományokkal: László Vilmos dr., Németh Jenő, Móhr Sámuel 10—10 kor. templomi adakozásban Csillag József 5

korona. A kegyes adakozóknak ez uton fejezi ki halas köszönetét az egyház elnöksége.

— Uj jurisz doktor. Révész Imre joghallgatót a napokban a kolozsvári egyetemen, sikeres vizsga után jurisz doktorra avatták.

— Emberölés a csongrádi tanyákon. Czibolya Istvan és Kókai Gabor csongrádi tanyai lakosok halálra verték a szomszédjukat: Petró Mátyas. Ez évi május elsején Czibolya és Kókai szóvaltasba keveredtek Petróval, aki szidta őket. Verekedés közben Czibolya fölkapott egy kapát és fejbütyötte veic Petró-t, aki a földre esett. Ekkor meg Kókai esett neki és püfölte kegyetlenül egy kézbe kapott bottal. Petró Mátyas néhány nappal ezután, a szenvedett sérülések folytán meghalt. A két rablást magyar ezért a szegedi büntetőbírósg elé került, amely a mult szerdán elenük megtartott főtérnyalás során Czibolya Istvánt három évi, Kókai Gabort egy évi börtöre ítélte el.

— A kereskedelmi iskolák reformja. Az országos kereskedelmi és iparoktatási tanács Matiekovics Sándor elnökével mellett a napokban tárgyalta a kereskedelmi iskolák reformját. A kereskedelmi és a vallás és közoktatásügyi minisztérium megállapodása szerint a felső kereskedelmi iskolának a mai három évfolyama helyett négy évfolyama lesz; a nők számára teljesen hasonló kereskedelmi iskolát szerveznek, szintén négy évfolyammal. A heti órák száma legfölebb harminckettő, a nem kötelező tanítási tárgyakkal együtt pedig legfölebb harminchat lehet.

— Jótékonyág. Özevgy Szőke Mátyásné folyó hó 24-en 10 koronát, Fröhlich Flóris 8 üveg bort küldött a városi szegény menedékház ápolójának, melyet a gondnok a 41 szegény apol: közt kiosztott. A kegyes adakozóknak úgy a szegények, mint a maga nevében ezúton fejezi ki halas köszönetét a városi menedékház gondnokai.

— Estély a katolikus körben. A helybeli kath. kör f. hó 5-én vizeseszt előestjén, saját helyiségében — Hollós Zoltánné énekművészné, dr. Bencsik Pal rk. lelkész és Kiss Karoly cimbalomművész felléptével — teaestélyt rendez, melyre az aláírási ívek most lettek kibocsajtvva. Ezen családias jellegű kedélyesnek ígérkező mulatságra felhívjuk az érdeklődő közönség figyelmét.

— Csongrádi rövid hírek. S ághy Mihály csongrádi polgári iskolai tanárt és ipariskolai igazgatót a közoktatásügyi miniszter a IX-ik fizetési osztályba léptette elő. — A csongrádi keresztény fogyasztási szövetkezet vasutódtali fióküzlete elől ismeretlen tettes 10 drb. zománczott edényt lopott el. A rendőrség megindította a nyomozást. — Ugyancsak Csongrádon lopást követtek el Kovács Mihály ottani lakos karára is. A tolvaj bemászott a kerítésen és az istállóból egy birkát, meg egy bárányt kihozva, a két állatot összekötözte és úgy emelte el. A tettes nyomara ez esetben sem jötték ra eddig. — A folyó hó 21-re virradóan Urbánicky Pal csongrádi tanyája kigyuladt és teljesen leégett. A kár, mely biztosítás által megtérül, meghaladja az 1000 koronát. Még egy tüzeset volt a napokban Csongrád külterületén. P o s s á r József építési vállalkozó tanyaépülete gyuladt ki és égett le, a bennlevo szüretelő és gazdasági eszközökkel együtt. A kár itt több ezer koronára rug, amelynek egy része, biztosítás révén, szintén megtérül.

Elszámolás és köszönetnyilvánítás.

A kórházi karácsonyi ünnep rendezéséhez a következők voltak színesek kegyes adományaikkal hozzá járulni: Gróf Karolyi Imre 200 K. Ögróf Pallavicini Sándor 50 K. gróf Karolyi László 20 K. Derekegyháza község 20 K. Erdélyi Adolf 20 K. Algyő község 10 K. N. N. 10 K. Szentesi takarékpénztár 16 K. Dr. Kelemen Béla 10 K. Szentesi Jótékony Nőegylet 10 K. Szentes-Vidéke takarékpénztár 10 K. Szegvár község 10 K. Székely József 10 K. Ág. ev. nőegylet 10 K. Kiskundorozsma község 10 K. Sajó György 5 K. Mindszent község 5 K. Csongrad község 5 K. Sövényháza község 5 K. özv. Podhraczyk Ferenczné 5 K. Bleier József 5 K. Heffmann Jakab 5 K. Péter Ferenc 5 K. Kozponti takarékpénztár 5 K. Zsoldos Ferencz 5 K. Zsoldos Elek 5 K. Banyai József utóda 5 K. ifj. Kovács Sándor 5 K. Dr. Cicatricis Lajos 5 K. Metzger Antal 5 K. Szentes város 5 K. Csanytelek község 5 K. 50 f. Szentesi ref. egyház 4 K. özv. Szalkai Mórné 2 K. Tapé község 2 K. Kiss Zsigmond 2 K. Dósa Béla 2 K. Dr. Weisz Henrik 2 K. Schneider József 2 K. Tóncs Gyula 2 K. Schwarz Mór 1 K. Alt Miksa 1 K. Regdon Géza 1 K. Weisz Zsigmond 1 K. Széll Gyula 1 K. Gerecz Eszter 1 K. Dr. Vecseri Sándor 1 K. id. Halasz Szabó Lajos 1 K. Futó Zoltán 1 K. Gerőcz Lajos 1 K. Dr. Csergő Karoly 1 K. Dr. Kiss Gábor 1 K. Dr. Dozsa István 1 K. Dr. Nagy Sándor 1 K. Auslander Sándor 1 K. Ujhelyi Sándor 1 K. N. N. 1 K. Állomás-i főnökség gyűjtése 1 K. 80 f., Bolmus László 70 f., Bátori János 50 f., Szrenkanyi Károly 40 f., Molnar Sándor 40 f., Hartli János 40 f., Gáfi Mihály 40 f. Körösi Rózika 40 f., S. K. 40 f., Kelemen Sándor 30 f., Konyati Ferenczné 40 f., Behán János 30 f., Magyar Istvan 32 f., Vajdovics Gizike 25 f., Vajdovics Árpád 25 f., Vajdovics Béla 25 f., Vajdovics Gyula 25 f., Vozar János 20 f., Neumann Manó 20 f., Garay Antal 20 f., Miskolczi Julianna 20 f., Matuska János 20 f., Remszó Andras 20 f., Kátai Pal 20 f., Horvát Sándor 20 f., Csontos Andras 20 f., Tóth Mátyas 20 f., ifj. Tóth Mátyas 20 f., Haluscsik Ferenc 20 f., Öze Andras 20 f., Katona János 20 f., Rác Sándor 20 f., Lichtenstein Imre, 20 f., Eisler Istvan 20 f., Szabó Sándor 20 f., Orosz József 20 f., Piti Ignac 20 f., B. dri Imre 20 f., Piti József 10 özv. Kovacs Janosné 10 f., Remaszó Ferenc 10 f., Nana János 10 f., Kis Imre 10 f., Marton Gaborné 10 f., Konrad Istvan 10 f., Csák József 10 f., Fruza Ferenc 6 f. A betegek nevében fogadjak az igazgatóság halas köszönetét.

Csallány Gábor gondnok.

Kanyaró után

a legkomolyabb betegségeknek biztosan elejét veszi a SCOTT-féle EMULSIÓ. Az egészség gyors visszazserzése meglepi mindazokat, akik először tesznek kísérletet a

Scott-féle Emulsió-val.

A SCOTT-féle Emulsió csakis annak köszönhető nagy hírnevét, hogy összes alkotórészeiben fennmarja legnagyobb fokú tisztaságát.

Nagyon megfelelő az elkényeztetett inynek és a meggyengült emésztésnek.

A SCOTT-féle EMULSIÓ a legkiválóbb.

Egy eredeti üveg ára 2 K. 50 fillér.

Rapható minden gyógyszertárban.

Akar nőszülni?

Hölgyektől (ezek között olyanok törvénytelen gyermekekkel, testi hibával stb) 5—500.000 korona vagyonnal fel vagyunk hatalmazva, megfelelő férjert keresni. Csakis urak (ha vagyon nélkülek is), akiknek komoly szándékuk van és gyors házassághoz akadály nincsen, írjanak címrre: L. Schlesinger Berlin 18. (Deutschland) 52—2

Nyílttér.

BOLDOG UJÉVET

és sok szerencsét kíván, tisztelt vevőinek, jóbarátainak és jóakaróinak,

Szentes, 1910. jan. 1.

Kolodinszky József,

órá és ókszerész.

Szentes, Petőfi-bérbáz.

Ujévi üvözlet.

Mélyen tisztelt vendégeimnek, barátainak, ismerős-imnek

BOLDOG UJÉVET

kívánok,

Szentes, 1910. jan. 1.

Deutsch Lajos

korona-kávész.

Boldog ujévet

kívánok

mélyen tisztelt vendégeimnek, barátainak és jó ismerőseimnek.

Szentes, 1910. jan. 1.

Pirithy Mátyás

Petőfi-szálló bérlője.

Felolós szerkesztő: BÄNFALVI LAJOS.

Kiadótulajdonos »Szentes és Vidéke« könyvnyomda

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Eladó fűszer üzlet.

Egy kis szatéciszület házza! együtt, melyhez szép gyümölcsüskert van, ked-

vező fizetési feltételek mellett eladó. —

Iparosnak vagy magános nőnek szép

jövedelmet biztosít.

Bővebbet a kiadóba.

Advertisement for Singer sewing machines. Includes text: 'Singer Co. varrógép-részvényláráság. Szentes, Kossuth Lajos-útca 12.' and 'INGER' logo.

FIGYELEM!! Pénzkölcsönök

Jelzálogkölcsön

4 %, 4½ % és 5 % amortizációra,

Konvertálás, Személyhitel

(bankpénz 1—2 kezessel, magánpénz kezes nélkül), **Örökségek** vétele, **Vállalatok** finoncirozása,

Részvénytársaságok

alapítása, **Fizetésektelen kereskedők kiegyeztetése**, valamint

Adás-vétel.

Birtokok, házak, gyárak, üzletek, kávéházak, szállodák, vállalatok eladását vagy vételét közvetíti gyorsan, kulánsan.

Adler és Singer

Általános Forgalmi Vállalat

Betéti Társaság

Budapest, József-körút 21.

NOXIN

Figyelem!

2000 korona kiházasítási segély

3 évi tagság után 14—15 éves leányoknak.

2000 korona tőke

30 évi tagság után 15 évestől feljebb, akár leány, akár férfi számára; vagy

50 korona havi segély

3 évi tagság után szerencsétlenség esetén.

Bővebb felvilágosítást nyújt és feltételeket közöl:

C z i r b u s J ó z s e f

az Eszéki Kölcsonös Segélyszövetkezet titkára, Szentesen, I. ker. Nyiri-útca 16. sz. a. lakásán.

Ügynöknek hölgyek is felvételnek.

Legnagyobb kitüntetés

„Arany államérem“ Nürnberg 1906. 5—1

Legnagyobb kitüntetés

„Grand Prix“ St. Louis 1904.

A szépség!

Minden hölgynek kétségtelenül legfőbb vágya, hogy mentől szebb legyen s hogy ezen célját elérhesse, megragad minden alkalmat, a legképtelenebb dolgokat kengetni arcát. — A legtöbb esetben saját kárára teszi ezt, mert nemcsak, hogy szép nem lesz, hanem ellenkezőleg sok esetben tönkre teszi arcbőrét úgy, hogy igen hosszú idő, gondos ápolás kell ahhoz, hogy ismét helyrehozza.

Az a világon egyedülálló siker, melyet Guttori Földes Kelemen aradi gyógyszerész Margit-crème-jével elért (különösen Francia és Németországban) sok embert arra birt, hogy ezt a világhívt, ártalmatlan és az arc minden tisztatlansága (szepelő, májfolt, kiütések stb.) ellen páratla és csodálatosan ható szert utánozzák. Természetes, hogy ez senkinek sem sikerül, mert a Margit-Crème készítésének titkát senki más nem ismeri, mint a feltaláló és készítő s éppen azért, mert a titkot soha senkire sem birta, hanem minden egyes készítményt maga állít elő, a Margit-Crème mindig egyforma, annak kidolgozása a leg gondosabb, tehát hatása is rögtöni és biztos. — Ovakodjunk tehát arcunkat mindenféleképpen kengetni és használni oly szert, melyet angol, amerikai és francia hírneves orvosok is ajánlanak mint egyedül biztos és ártalmatlan szert az arc szépitésére és a szépség megőrzésére. — Ez a világhírű szépitő-szer a Földes-féle Margit-Crème, mely már 4—5 napi használat után teljesen átalakítja az arc bőrét, eltünteti a szepelőket, májfoltokat, kiütéseket, bőrátkákat, miteszert, arc és kézvörösséget. Az arc ideális szép, üde és ifjú lesz s emellett a Margit-Crème teljesen ártalmatlan.

Ara: kis tégely 1 K. nagy tégely 2 K. Margit-szappan 70 fill. és Margit-pouder (fehér, rózsás és crème színben, 1 korona 20 fillér. Ezen szerek mindegyike külön is használható. — A Földes-féle Margit-Crème kapható a világ minden nagyobb gyógyszerertárában, ahol pedig raktáron nem volna, tessék egyenesen a készítőnek így címezve írni: Földes Kelemen gyógyszerész, Arad. 8—1 A.

KAPHATÓ SZENTESEN:

Bozóky György, Ifj. Várady Lajos,

Metzger Károly Vecsery Miklós,

gyógyszertárakban.

Védjegy: „Horgony“

A Liniment. Capsici comp., a Horgony-Pain-Expeller

potleka

egy régióknak bizonyított házi szer, mely már sok év óta legjobb bedörzsölésnek bizonyult köszvényéni, oszondái és meghüleséknél.

Figyelmeztetés. Silány hamisítványok miatt bővaskálisbor óvatossággal legyünk és csak olyan eredeti üveget fogadjunk el, mely a „Horgony“ védjegyével és a Richter cégjegyzékkel ellátott dobozba van csomagolva. Ara üvegekben K—50, K 1.40 és K 2.— és gyógyszerben minden gyógyszerertárban kapható. — Forgalmazó: Török József gyógyszerésznél, Budapest.

Dr. Richter gyógyszerertára az „Arany oroszlánhoz“, Prágában, Elisabethstrasse 5 neu. 3

Oh jaj!

Megfojt ez az átkozott köhögés!

Köhögés, rekedtség és elnyálkásodás ellen gyors és biztos hatásúak

Egger mellspaszillái

az étvágyat nem rontják és kitűnő ízűek.

Doboza 1 és 2 kor.

Próbadoboz 50 fill.

Fő- és szétküldési raktár:

» N Á D O R «

GYÓGYSZERTÁR.

Budapest, VI. Váci-körút 17.

Éljen!

Egger mellspaszilla csakhamar meggyógyított!

Kapható Szentesen: Farkas Eugénia, Metzger Ede, Török János, Várady L. ifj., Vecsery Miklós és Sajtó György gyógyszerertárakban. 26—1

Óvszerek:

Valódi francia és amerikai gyártmány!

Orvosilag ajánlva! Feltétlen biztos!

Óvakodjunk silány utáni zatoktól.

GUMMI! Eredeti csomagolásban.

Árak:

12 drb. finom minőség	K	2—4
12 „ francia gyártm.	K	6—10
12 „ eredeti amerikai	K	10—12
Capot american (rövid)	K	4—6

Halálólyag 12 drb. finom K. 6—10
„NON PLUS ULTRA” K. 6—10

Mintagyűjtemény célszerű összeállításban 12 drb. K. 5.—, 25 drb. K. 8.—,

Női óvszer »Pesarium oclusivum K. 3—5

Sérülkötő valódi angol acélrugóval K. 7—10

Cs. és kir. szab. Keleti-féle pneumatikus pelottával egy oldal K. 12.—, két oldal K. 24.—.

Suspensor (heretartó) darabja K. 1—2.40

Havibaj-kötő darabja K. 5—11

Haszkötő darabja K. 7.—24. Gummi gör-
csér harisnya darabja K. 3—12. Irrigator
teljesen felszerelve drb. K. 5—9.

Uj! „AUTO VAGINAL SPRAY” Uj!
legmegbízhatóbb női óvszer K. 15

Szétküldés titoktartás mellett 20 kor. felül
rendelésnél 20% árkedvezmény Képes ár-
jegyzék ingyen és bérmentve. I. 1—13

KELETI J. gummiárúk és beteg-
ápolási cikkek gyára.

Budapest, Koronaherceg-útca 17.

TÜZIFÁT

s z ö l ö k a r ó t
igen előnyös árban szál-
lit waggon rako-
mányonként

Quitt Testvérek

fakereskedők 10—2
Budapest, VIII., József körút 31/b.

Uj asztalos-üzlet.

A nagyérdemű közönséget érte-
sitem, melyszerint a Sarkadi Antal
útca 7. sz. alatti üzletet átvettem és
mint önálló iparos működök; kérem
a t. közönség szives pártfogását. Szol-
lid, pontos munkával ígygszem meg-
rendelőimet kielégíteni.

Ugyanitt egy fiú tanulóknak felvétetik.

Szentes, 1909. dec. hó.

Bene József,
asztalos.

Eladó 50 hold

tanyaföld a Tisza-inokai határban a
gyálui állomáshoz félórai járás. Érte-
kezni lehet Szentesen: Horváth István
vaskereskedővel.

Kiadó üzlethelyiségek.

Horváth Gyula útca 29. számú
házamban, (a Nyíri-közzel átal) két
üzlethelyiség van kiadó. Egyik külö-
nösen alkalmas, szabó, borbély vagy
szijgyártó üzletnek; a másik, minthogy
ezen városrészben rőtösüzlet nincsen
— rőtös üzletnek.

Egy fűszeres üzlet részére szük-
séges fiókos berendezésem is van eladó.
Szentes, 1909. dec. 14.

Spitzer Adolf.

Pénzkölcsön.

10—50 évig terjedő amortizációs nemkü-
lönben II. helyű bekebelezési kölcsönt fo-
lyósítottak földbirtokokra és nagy házakra
melyet nagy összeköttetésem révén a leg-
gyorsabban és a legelőnyösebb feltételek
mellett eszközök. — Már megterhelt in-
tegramokat, vagy rajta levő terheket ol-
csóbb kölcsönrel konvertálok.

Tánczer Nándor bank és váltó-üzlete.
BUDAPEST, VI. Teréz-körút. 4 sz.
Telefon 107—41. 4—1

Gyötrelmesebb, kínosabb fájdalom a fogfájásnál
alig van; ezer meg ezer ember szenved benne-

pedig nem kénytelen ve-
le, mert örökre megsza-
badul tőle az, aki
S z t r a k a Menthol
fogszippanját használja
Ára majolika szelencé-
ben 1 kor. melyhez a
fogápolásról egy tudó-
mányos szivalon álló
értekezés van mellékel-
ve. Gyógytárakban, dro-
gériákban stb. kapható egy koronaért. 3 drbt
3 korért bérmentve küld Sztraka gyógyszer-
rész Mohol. Kapható Szentesen Vecsery Mik-
lós gyógyszerárában. 9—4

1 koronás

4 éves heti betétes rész-
jegyek már jegyezhetőek a
Szentesi Központi takarékpénztár részv.
társ.-nál. 20—4

Ifj. Zsoldos Ferenc

ajánlja a közelgő ünnepekre
mindennemű tiszta búza

LISZTJEIT

a melyek a legfinomabb
nullás minőségig kaphatók
a gyártelepén.

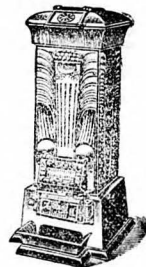
Földeladás.

Néhai Horváth Ilona volt Nagy
Sándorné örökösei váci lakosok Kis-
tőkei és felsőréti 340 hold földjük ked-
vező fizetési feltételek mellett apróbb
részletekben is eladó. — Értekezni
lehet Szentesen Horváth Jenővel.

4 vagy 5 éves

befizetéses részletek
jegyezhetőek ja
szentes-vidéki takarékpénztárnál

Musgrave EREDETI IR KÁLYHA

10—1

A jelenkor legjobb töltőkályhája.
Minden nagyságban 80—3200 m³ fű-
tőterővel.
Garms Chr. kályhagyára, Bödenbachban.
Raktár: Gunszt Lipót udodánál,
Szentes.

Most kössön
jövő évi szállításra

M É S Z R E

csakis

KLÁR ANDOR czégnél

Debreczen,
egyedüli mészgyár Bihar me-
gyében, mely kizárólag fával
égetett fehér darabos meszet
termel.

Évi termelés 1000 waggon.

Kérjen ajánlatot!

Heves Pál

kovácsműhely berendezése — elutazás
miatt olcsón eladó. Értekezni lehet a
tulajdonossal Mindszentben, Tisza-útca
317. szám alatt. 3—2

40 filléres

3 éves heti betétes részjegyek új-
után hétfői és csütörtöki napok dél-
utánján jegyezhetőek a Szentesi Köl-
csönös Segélyező Szövetkezetben.